GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.
Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.
Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.
All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.
If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Universitetsbiblioteket

DIKTER

AF

O. M. REUTER.

BIBLIOTEK · GÖTEBORGS · UNIVERSITETS ·
Allmänna Sektionen
Litt.
Sv.
+ Sv. 40 / 1803

Enni Wendell

18 24/12 81.

DIKTER

AF

O. M. REUTER.

HELSINGFORS,
K. E. HOLM'S FÖRLAG.

HELSINGFORS,
Hufvudstadsbladets tryckeri, 1881.

Det omöjliga.

Ej kan du neka foglarne att sjunga
Den ton, de lärt ifrån sin barndoms dagar;
När lodet du i deras hjerta jagar,
Först då du kan förstumma deras tunga.

Ej kan, hur mäktig du i verlden gäller,
Du neka lundens björkar att sig kläda
I fägring grön och sig i ljuset gläda,
Om ej din bila dem till marken fäller.

Vårt land att älska kan du ej förbjuda
Och ej den sång, som det oss lärt, att klinga.
Nej, först vårt hjertas slag till tystnad bringa,
Först då vår kärleks sång ej mer skall ljuda!

Dock — nya foglar pris åt skaparn bära
Och nya björkar spira fram i ljuset
Och nya slägten stiga upp ur gruset
Och af vårt land den gamla sången lära!

Vårsång.

Jag kommer, jag kommer, du fjettrade jord,
Ty fri skall du andas från söder till nord,
Jag kommer att bojorna lossa
Och fjettrarna krossa!

Tyrannen skall störtas från tronen en gång;
Ren länge han herskat med mörker och tvång;
Hur friheten håna han vågat,
Är måttet dock rågadt!

Hans spira af is och hans krona af snö
Försmälta de skola; hans välde skall dö;
Hans hvinande stämma ej mera
Skall jorden regera!

Jag eger en gnista, så mäktig och varm,
Och den vill jag sänka i tufvornas barm,
Att svällande lifvet må väckas
Och fjettrarna bräckas.

Jag gjuter dess lif uti fåglarnes bröst,
Att högt de må sjunga med jublande röst
Hur ljuset till seger skall draga
Och mörkret förjaga!

Ja, fram skall jag gå, och der framåt jag går
Ej någon mot mig, mot den mäktige står;
Der ofvan, der ofvan hon stammar,
Den kraft, i mig flammar;

Bryt på, o du svallande bölja, bryt på,
Är bojan ock mäktig, hon brister ändå,
Ty dom öfver våldet är skrifven,
Mig makten är gifven:

Hvar åder skall svälla i dal och på höjd
Af frihet och sällhet, af lif och af fröjd,
Och ringaste stoftgrand i gruset
Skall stråla i ljuset!

Ungdomslust.

Jag är ung, jag har lust, jag har mod i min barm,
Jag har kraft i min arm,
Jag vill ut, jag vill hän öfver haf, öfver land!
Jag vill skåda Guds jord
Så i söder, som nord,
Långt, långt på den främmande strand!

Till Italiens himmel, till alpernas verld
Vill jag styra min färd,
Jag vill andas allt stort och allt skönt i min själ!
Jag vill fri från hvar doft
Af grus och af stoft
Ej längre bli småsinnets träl!

Nej, här hemma jag dör och min ande förgås —
Inom bommar och lås
Sitter friheten fängslad i bojor och band!
Jag vill dit, der jag kan
Andas fritt, som en man,
Långt, långt på den främmande strand!

Der man kämpat för friheten, der vill jag stå,
Vill jag lyssna uppå
Den hviskning, jag hör från den flyktade tid,
Och i kämparnes led
Vill ock jag vara med,
Då det gäller, i kamp och i strid!

Jag vill vidga min blick, jag vill vidga mitt bröst!
Ingen smekande röst
Håller mer i det kväfvande trycket mig kvar!
Jag är ung, jag har eld, jag har mod i min barm,
Jag har kraft i min arm,
På vikingafärden jag far!

Jag glömmer dock ej dig, mitt fädernesland!
Ej i bojor och band
Skall du sucka för evigt, o nej, ty en gång
Skall du vakna också
Ur din dvala och då
Stå upp ifrån seklernas tvång!

När jag vidgat min blick, när jag vidgat mitt bröst,
Vill med manande röst
Jag arbeta derför och med hjerta och hand
Vill jag lyfta uppå
Hvarje boja, som då
Dig binder, mitt fädernesland!

Hafvet.

Se kring dig, se, i raseri
Det vreda hafvets bölja rullar —
Din blick så djerf och säll och fri
Far öfver oceanens kullar,
De kullar blå
Med skum uppå,
Så långt ditt öga blott kan nå!

Hur blicken frossar, då du ser
De vilda vågors lek, hur hjertat
Af fröjd och frihetsjubel ler
Och glömmer allt hvad nyss det smärtat:
Allt svårmod flyr
På våg, som yr,
Der den mot osedt fjerran styr!

Ej någon gräns ditt öga når!
Nej, utan slut som evigheten
Det vida haf i vågor går —
Och hvarje tanke, stolt, förmäten,
Sig böjer här,
Ty ringa är
All storhet, der Gud sjelf är när!

Och Han är när! hör hur han går
Osynlig fram på hafvets slätter —
Se, när som vildast vågen slår,
Om Han blott vill, en gräns han sätter
För stormens makt; —
Till hvila bragt
Den vreda bölja snart sig lagt.

Men lika skönt der är ändå,
Fast hafvet mer ej går i vågor!
Se, huru ur dess spegel blå
Så präktigt glimma tusen lågor,
Se, solar små
I ringdans gå,
Hvart än din blick du sända må!

Se, hur det skimrar! och ännu,
När dagen gifvit rum för natten,
När kvällen kommer ljum och ljuf
Och skymmer mildt kring land och vatten,
Så underbar,
Så tyst och klar
På månens blick ger böljan svar.

Der på den vida ocean,
Der inga hinder ögat möta,
Der är min lust; på gränslös ban
Jag glad och van mitt skot vill sköta
Och sjunga der,
hur kär, hur kär
Mig hafvets fria bölja är!

Skål för Damerna

vid Studenthusets invigning den 26 Nov. 1870.

Yngling, du som för det ädla lågar,
Der du modigt fram din bana tågar,
Fri, okuflig, stolt och stark,
Du, som varmare än allt på jorden
Älskar fosterlandet högt i norden
Och med glädje ger ditt lif att strida
Der mot mörkrets här och ljuset sprida
Fjerran än i bortgömd ödemark!

Yngling, jag ditt hjerta gör en fråga:
Hvem har lärt din själ så varmt att låga
För det högsta, lifvet skänkt?
Hvem dig lärt att ljus och frihet dyrka
Och att offra gladt din ungdoms styrka,
För att en gång deras skatter vinna?
Frö till allt det ädla Finlands Kvinna,
Yngling, en gång i ditt hjerta sänkt!

Första gången, du ditt öga höjde
Upp mot lifvet, var det hon, som böjde
Ömt sig öfver dig och varm
Hennes blick i din sig tyst försänkte;
Och de tusen tankar, *då* hon tänkte,
Troget sen, så länge hennes hjerta
Klappat, följt dig så i fröjd, som smärta,
Sen du maktlös låg på hennes arm!

Med sin moderskärleks rika vårar,
Sina böner, sina tysta tårar
Hvarje frö hon vårdat har,
Som hon en gång sådde i ditt sinne; —
Och din systers, din väninnas minne,
Är ej det en skatt af kärlek? — ofta
Har du känt dess väna rosor dofta
Friskt kring arbetet för framtidsdar!

Hon, som man den svaga plägat kalla,
Hon är dock den starkaste af alla:
Kärlek hennes styrka är!
Folken hon förädlar, hjeltar danar,
Snillets höga blixtar fram hon manar;
Och då nödens bud kring landet ilar,
Främst hos henne då dess öde hvilar:
Hon dess framtid då i hjertat bär!

Nu i eget hem för första gången
Samlas vi med kärleken och sången:
Deras makter det beredt
Till ett hem för stundande idrotter. —
Men kamrater, om ej Finlands dotter
Älskat oss och hjelpt att muren höja,
Knapt dess grundval än vi skulle röja;
Hvad vi ega — hennes verk är det!

Hennes kärlek rik ur stenen talar,
Och nu står hon sjelf i våra salar:
Bästa prydnad hon dem gett!
Nu en skål för henne varmt vi tömme
Och vi djupt vår ed i hjertat gömme:
Än skall fosterlandets skörd här spira!
Sen kring hennes lock vi axen vira,
Hennes, som i stillhet dem beredt!

Finska flickor.

(Tillegnad Finlands folkskollärarinnor).

Vi äro *finska* flickor, vi, —
Det är vår fröjd och ära!
Så må vår pligt vi trogna bli
Mot Suomis land, det kära!
Må också vi i frost och natt,
Så godt som vi det kunna,
Till Finland bringa ljusets skatt
Och här dess verk förkunna!

„Vårt land är fattigt, skall så bli!“
Ej skaldens ord vi glömme!
Om flärd och glitter icke vi,
Vi finska flickor, drömme!
O nej, vår håg till annat står —
Vi träget vilja sträfva
Att blott den skatt, som ej förgår,
In i vår lefnad väfva.

Vårt land är fattigt, skall så bli
På guldets fala håfvor,
Och derför aldrig glömme vi
Att andens gyllne gåfvor,
Dem kunna dig, vårt fosterland,
Ock vi med trohet bära
Och pryda så din gömda strand
Med rikedom och ära!

Vi äro finska *flickor*, vi!
Det aldrig vi förgäta!
Och hvad vår lefnads pligt skall bli
Helt visst vi alla veta!
Vår makt är *kärlek*; i vårt bröst
Dess stämma mäktigt ljuder!
Vi ej förgäte hvad dess röst
I våra hjertan bjuder!

När i vårt Finland frost och nöd,
Som förr så ofta, härja,
Och i dess bygd den bleka död
Dess bästa blommor berga,
Då må vi alla redo stå,
Att nödens makt betvinga
Och med vår varma kärlek gå
Att hjelp åt Finland bringa!

Det kunna vi helt visst; helt visst
Vårt land vi kunna föra
Till lugn och ro från sorg och brist
Och än det lyckligt göra;
Och fast det icke blir vår lott
Att skörda pris och ära,
Tillräcklig lön vi deri fått,
Att frukt vårt verk ses bära!

Vi äro *finska flickor* vi!
Vi i det tysta streta . . .
Att Finland fritt och gladt må bli
I stillhet vi arbeta!
Vi med vår kärlek älska så
Att verka i det gömda,
Att se vårt Finland framåt gå,
Men sjelfva dö förglömda!

Vid Franzéns hundraåriga minnesfest $18^{9}/_{2}72$.

Lily, du mitt hjertas vän, i dag,
Då vårt fosterland till fest sig kläder,
Till en liten enkel fest ock jag,
Du min egen älskling, mig bereder,
Till en fest med dig på tumanhand,
Ty förrän vi med vårt fosterland
Till den festligt prydda salen gå,
Att vår hyllnings offer gladt förena,
Skaldens minne mellan oss allena
Också af vår kärlek firas må!

Om det skönas oförgänglighet
Nu ett hundraårigt minne talar.
Än vår själ vid lifvets bitterhet
Skaldens barnafromma sång hugsvalar!
All den kärlek i hans hjerta brann,
Allt det goda, som sitt uttryck fann
I hans sång, kan än i våra bröst
Ljufva, ädla, varma känslor väcka!
Tiden kan det skönas eld ej släcka:
Det är skaldens sällhet och hans tröst.

Ack, att dö och lefva kvar ändå
Med det sanna, som vi tänkt, det sköna,
Som vi känt i våra hjertan slå,
Kan en större fröjd oss här belöna?
Hvad vi verkat, o att veta att
Det skall bli en oförgätlig skatt,
Som i tusen, tusen mensko-bröst
Lefver kvar ännu i fjerran tider,
Värmer, tröstar under sorg och strider,
Vore det ej sällhet nog och tröst!

Ack, — och han, som stämt sin sång, så ren,
Han skall aldrig här förgäten blifva!
Aldrig åt den älsklige Franzén
Kan du neka att ditt offer gifva,
Unga hjerta, du som vaknat nyss,
Du som smakat glädjens första kyss,
Denna blyga glädjes, som blott han,
Han som såg den öfverallt i tingen,
Som blott han så skönt, så ömt, som ingen,
Och med sådan oskuld måla kan!

Hans i dag är festen, som vi fira!
Du, som har en själ, så varm som hans,
Kom med mig, ett blad vi vilja vira,
Vi också, in i hans lagerkrans.
Kärlek bodde djupast i hans bröst,
Har du icke lyssnat till hans röst,
När han sjöng sin Lillys kärlekspris,
När han sjöng för henne ur sitt hjerta
Om sin lågas ömma kval och smärta
På sitt egna barnafromma vis!

Lily, du *min* Lily, liksom vi
De ha jollrat muntert, svärmat stilla.
Rik på hjertats varma sympati
Kände aldrig han dess dårskapsvilla! — —
Ack min Lily, hvad är jag ändå,
Att med honom mig jag likna må!
Han en snillets krönte konung var; —
Dock — fast jag hans snille icke eger,
Vet jag hvad för dig det nog uppväger:
Jag, som han, mitt varma hjerta har!

Just som du så mången, mången gång
Manat fram den ton mitt hjerta gömde,
Så *hans* Lilly säkert mången sång
Väckt till lif, som i hans inre drömde;
Så är denna likhet kvar likväl;
Kärlek var för honom lifvets själ,
Kärleken var skalden i hans bröst; —
Kärlek djupast i mitt hjerta svallar;
Kärlek ensam fram dess toner kallar,
Lånande min Lilys ljufva röst!

Må vi då den dag, som nämnes hans,
Också med en sång ur hjertat fira!
Låt vår kärlek i hans lagerkrans
Ock ett blad, fast snart förgängligt, vira!
När i festsalongens ljus och glans
De åt snillet ge sin lagerkrans,
Du, min egen ljufva Lily, då,
Låtom oss i tysthet då, vi två,
Vi som älska, hjertats fordran fylla
Och det varma, ädla hjertat hylla:
Mer än snillet var ju det ändå!

Vid Elias Fries' graf. *)

Det vårats öfver Sveas sköna land
Och blomstren vaknat upp från strand till strand . . .
Se, öfver fälten då en yngling tågar, — —
Hur rik på lif hans blick ikring sig ser
Och hvarje blomma helt förtroligt ler,
När om dess lefnads saga tyst han frågar.

Och Flora andas vårdoft i hans sinne,
Då vaknar aningarnas här derinne,
Då vaknar skalden i hans unga bröst . . . .
Han ser sitt epos, vidt kring fjell och dalar
I blommor skrifvet, och ur dikten talar
Den högste skaldens underbara röst.

---

*) Med en krans af lager och cypress, sänd af Societas pro fauna et flora fennica.

Så går bland blommorna han år från år
Och djupare för hvarje gång han får
In i naturens helga skrifter blicka.
Så mognar dikten. — Snart i Sveas land
Du finner den i hvarje ynglings hand,
En hvar vill blomstrens visdoms-nektar dricka.

Och hur han gick kring fosterlandets stränder,
Han der fann spiran, som från kungahänder
En gång ibland linneor sjunkit ned.
Han tog den upp — och snart med silfverkrona
Den gamle blomstersiaren sågs trona,
Såsom en fader i de unges led.

Nu stå i sorg vi vid vår konungs bår,
Han lagt till hvila sina silfverhår. . .
Nyvaknad vår sitt lif för honom bådat . . . . .
En evig vår han nu till möte gått,
Der i ett högre ljus hans aning fått
Slå ut i blom hvad här som knopp han skådat.

Men Sveas blommor gå att täcka griften.
Der stå de trogen vakt i alla skiften
Och blomstren, som i dag stämt möte der,
De i sitt språk ock våra tankar dölja,
Der de förgängelsen med skönhet hölja
Och se dit upp, der evigt lifvet är!

Vi, som lärt älska Finlands blommor, stå
Som söner vid en faders bår också,
Vår saknads gärd vid den vi lägga neder;
Ty liksom blommorna på Finlands strand
Desamma blomstra, som i Sveas land,
Så, Bröder, var han vår, såväl som Eder!

Bönhörelsen.

„Ett bröst att hvila vid,
En blick, en varm och blid,
Som ger mitt hjerta frid!“
En yngling så med värme bad.

Och kriget kom med åskors dån.

Vid Finlands bröst han låg,
Lik slumrad insjövåg,
Och Finlands öga såg
Med blick, så varm och blid,
Ned på den unge krigarn,
Som sof i dödens frid.

Den döde veteranen.

Förr var han med i kamp och strid
Och blödde gladt i ärans tid
För älskadt fosterland.
Det var i forna, sköna dar,
Då han ännu en yngling var
Och stod med panna, fri och klar,
Och hjerta högt i brand.

Nu låg han blek och stum på bår,
Den kämpe från de flydda år,
Hans lefnads kalk var tömd.
Knapt någon mins hur förr han stred,
Hur han i blod och död var med,
Och ingen räknar hvad han led,
Af alla ren förglömd.

Det svärd, han drog i forna dar,
Man vid hans sida nedlagt har,
Att följa med i graf;
Så mycket kom man dock i håg
Att hedra honom der han låg —;
Hvi följde på hans hädantåg
Ej ock hans — tiggarstaf!

Marmorbilden.

(1867).

Morgonsolen höjer åter
Öfver skogen sina strålar,
Gröna granar, hvita drifvor
Med en fridfull glans hon målar.

Mot en stubbe invid vägen
Sitter stum en snöhvit kvinna,
Som ej undan natten hunnit
Annat hviloläger finna.

Rimfrost hennes drägt betäcker,
Allt dess djupa armod döljer,
Och den mörka tiggardrägten
Med en snöhvit slöja höljer.

Till sitt bröst ett barn hon trycker —
Svept i samma hvita slöja —,
Det mot moders barm i slummer
Synes tyst sitt hufvud böja.

Bild på drifvan! Marmorlugna,
Fastän fulla utaf smärta,
Äro dragen; mäktigt talar
Dock ur dem ett modershjerta!

Ingen menskas mejsel dessa
Drag ur marmor kunnat mana;
Blott den högste konstnärn kunnat
Af sitt bästa stoff dem dana.

Sorg och lidande, hans englar,
Dem sin prägel sedan gifvit,
Undergifvenhetens styrka
I de bleka dragen skrifvit.

Moder, dignad ned på drifvan,
Tryckande i dödens smärta,
Allt det käraste du egde,
Starkt och fast mot brustet hjerta;

Ifrån himlen ljuset faller
Nu på dig och isig drifva
Och dig morgonsolens strålar
En förklarad skönhet gifva!

En julnatt.

Mot klippan, der den ensam kastad låg
Vid ref-full kust af oceanens våg
Bekransad, böljorna sig våldsamt bröto.
En julekväll det var — en julekväll,
Då frid och glädje bor i hvarje tjäll —,
Men här de lösta stormar vreda röto
Och under nattsvart himmels dystra pell
I raseri förbund med hafvet slöto.

*

* *

Från tornet, bygdt på kala klippans topp,
En stjerna klar i nattens mörker blänker;
Hon ömsom slocknar, ömsom åter opp
Hon flammar och belysning scenen skänker.

*

* *

Dock, inne uti fyren denna natt
På fasorna derute ej man tänker;
Lotsåldermannen der sitt öga sänker
Ned i sin bibel, i sin gamla skatt.
Han hör ej stormarna, kring tornet ryta,
Han ser ej böljorna, som skummigt bryta
Sig mot dess murar och med fingrar hvita,
Som spökens, rundt om fönstrets galler slita;
Men högt han läser nu de helga ord,
Som fridens budskap förde till vår jord
Och, stormarne oaktadt, nu härinne
Nedkalla friden i den gamles sinne.
Och barn och hustru höra ljudlöst på,
När han förtäljer om den stjerna klara,
Som fordom lyste öfver Bethlehem
Och öfver barnet der på krubbans strå,
„Den stjerna“, slutar han, „som än vill vara
Den säkraste, den bästa fyr för dem,
Som vilse under lifvets stormar fara:
Så lys, o stjerna, alltid i mitt hem!“

*

* *

Ett skott då ljuder
Igenom stormen . . . .
En nödsignal — så åter en!
Den gamle lyssnar,
Men upp de unge
Från sina bänkar ha rest sig ren.
„Ut, lösen båten!
Här gäller lifvet,
Vi vårt må våga för andras gladt!
Han, som har offrat
Sig för oss alla,
Steg ned till jorden just denna natt!“

*

* *

Ensam kvar står lotsens hustru
Och med knäpta händer ser
Ömsom upp mot himlen, ömsom
På det vilda hafvet ner;
Och de ord, dem lotsen talat
Nyss om stjernan, mins hon då,
Och hon vet hvar tröst i nöden,
Hopp mot döden hon kan få.

*

* *

Båten genom nattens mörker klyfver bölja efter
bölja;
Sjöar utaf isigt skum de djerfve oafbrutet skölja.
Ännu synes intet fartyg och ej mer man kan
förnimma
Nödsignalen, endast stormen ryter vild i nattens
timma;
Plötsligt remnar skyn och månen fram emellan
molnen träder
Och sitt ljus på vågors brottning kring ett vrak
bland refven breder:
Här man ser ett anlet dyka upp ur böljan, der
man röja
Kan två armar likt en ångestsuck mot himmelen
sig höja;
Men från hafvet blir dess byte bergadt upp, och
lyckligt styr
Mellan bränningarna båten emot klippan med
dess fyr.

*

* *

Männen, som af hafvet vunnits,
Hvila nu i lotsens stuga.
För madonnans bild med barnet
Några sig med vördnad buga
Och sig korsa andaktsfulla,
Andra en af Luthers sånger
Sjunga, såsom förr i hemmet
Julekvällen många gånger.

Här tillsamman julen fira
Folk af skilda religioner,
Samma varma känsla fyller
Barn af olika nationer;
Minnen vakna, och de bästa,
Lifvet haft att menskan bjuda,
Dallrande som glömda toner
Nu igenom själen ljuda.

Som ett ljus i fjerran blinkar
Barnatidens fromma minne
Och dess milda glans sig sänker
Öfver väderbitet sinne:
Fader, moder, barn och maka
Stiga fram för allas blickar
Och enhvar till fjerran hemmet
Nu sin bästa helsning skickar.

Men till orda tager lotsen
Och han skådar på sin maka:
„Sådan juleglädje unnats
Aldrig än den gamle smaka;
Denna natt ett Herrans tempel
Är min ringa stuga vorden
Och för Jesus-barnet böja
Här sig skilda folk på jorden.

„Du, som kommit att oss frälsa
Hit till jorden denna natten,
Du, som äfven nu oss hulpit
Från det stormupprörda vatten!
Som de vise männen fordom
Vi för dig nu nederfalla,
Verldens Frälsare, Dig prisa
Vi ur fulla hjertan alla!

„Till ditt lof sig menskligheten
Allestädes nu förenar,
Ej de skilda sätt du granskar,
Ser blott an hvad hjertat menar:
Protestanter, katoliker,
I min lilla stuga böjen
Eder samfäldt och till himlen
Tacksamhetens böner höjen!

„Fröjd i himlen, frid på jorden —
Denna natt de orden ljödo
Och åt hela menskligheten
Herrans goda vilja bjödo,
Att i lifvets stormar frälsa,
Rycka oss ur djupets fara —
Ej förgäfves må för någon
Sådan nåd förkunnad vara!“

Så han slöt. Men ifrån stranden hördes nu de första ljud
Af kapellets klockor kalla folket, för att prisa Gud.
Himlens skyar sönderbrustit och förskingrats mer och mer
Och en herlig stjernehimmel nu på strand och bölja ser.
Men bland alla stjernor klarast lyser en på himmelen.
„Julens stjerna“ kallar lotsen i sin barna-enfald den.

Clair-obscur.

Stugans alla knutar luta . . . .
Genom söndrig fönsterruta,
Vårdslöst stoppad med en dyna,
Regnet flyter
In i strömmar; —
Stormen ryter
Och med iskall anda väcker
Från dess drömmar
Liten en, som trasan täcker,
Der hon ligger glömd i knuten,
Lemnad ensam bort att tyna,
Lik en knopp, i förtid bruten,
Innan än sin doft han spridit.

Då du lidit,
Då du kvidit,
Ingen i din nöd dig lisat.
Lastens barn! ej faders öga
Dig sin ömma glädje visat,
Och blott föga
Rörs din moder,
Som hans namn blott ovisst känner,
Då hon ser dig,
Då hon ger dig
Osund dryck ur vissnad barm,
Hvilken bränner
Ännu varm
Af den sista bägarns floder.

Kalla vinden
Dystert tjuter; —
Feberglöden
Genom dina pulsars flöden
Våldsamt jagar,
Lilla arma,
Och på kinden
Hånfullt helsans rodnad härmar.

Fast du klagar,
Ingen dock din bädd sig närmar,
Inga knän för din skull böja
Sig och inga böner varma
Modersläppar för dig höja . . . .

*

* *

Ack, hon kommer! — dröm dock, dröm!
Ingen modersfamn hon öm
Mot dig breder . . . . .
Dröm, o dröm och slumra åter!
Fåfängt klagar du och gråter . . . .
Sof! . . . . en rusig karl hon leder
Vid sin sida, andra tvenne
Genom dörren följa henne; —
Ej för dig en blick hon eger,
Der du själas på ditt läger —
Snart vid kortspel och vid flaska
Födas grofva tal och eder,
Under det din lefnads flamma
Brinner osedt ned till aska . . . .

*

* *

Se, hvad skimmer stugan fyller
Och förgyller
Plötsligt upp den lillas trasor!
Stormens fasor
Hädan flytt och i detsamma
Leker mild en solig stråle
På den lilla,
Som förklarad synes småle.
Mellan ederna ett stilla
Ljud sig smyger . . . . Lyssna! — „Mamma“
Höras matta läppar stamma,
„Mamma, Mamma“ . . . .
Så en långsam suck . . . . och åter
Strålen svinner,
Men i samma stund han hinner
Med den lösta barna-anden
Till de fjerran, sälla landen,
Hvarest ingen smärta gråter,
Men der evig barnafromhet
Hvarje oförrätt förlåter.

*

* *

Moder!
Som en ljungeld för ditt sinne
Är den strålen och derinne
Plötsligt upp dess afgrund lyser.
Se, du bäfvar, se, du ryser!
Snart vid barnets bädd du gråter
Heta, strida tårefloder! —
Bort sig smyga dina vänner:
Gud och döden blott dig gästa;
Ingen stuga, ingen kvinna
Kunna de för usel finna! . . . .

Gud och döden nu dig gästa . . . .
Stela dina ögon fästa
Sig på barnet, som ej mer
Någon blick dig nånsin ger.
Nu, då det är borta, bränner
Moderskänslan i ditt bröst,
Ännu ljuder: „mamma“, „mamma“,
Stammadt fram med bruten röst
I ditt öra . . . . nu du känner
Att du moder är, men nu,
Ack, ett lik blott älskar du!

*
* *

Aftonsolens stilla flamma
Genom kojans fönster gjuter
Mildt sin strålglans och omsluter
Barn och moder med den samma.
Moder, i sin nya boning
Ber ditt barn för din försoning!

I Hull.

Trenne finska fartyg hamnat
Här på veckans sista dag —
Hafvet dem för länge famnat
Och på land ett gladt gelag
Legat länge nog i hågen
För matrosen ren på vågen.

Nu var lif hos Mills på hörne',
Så som knapt man sett tillförne.
I den rökuppfylda salen
Svängdes muntert kring på balen.
Whisky flöt i floder strida:
Länge ej behöfdes bida,
Förrän finnen utan prut
I besittning tog lokalen,
Sen på dörrn han kastat ut
Med en smula trasigt hull
Så John Brown som mister Bull.

Af dem sjelfva en och annan
Sof bland sönderslagna glas,
Trött af kvällens vilda ras,
Men mot andra än ur kannan
Log en vänlig afton stjerna —
Och af mången knäsatt tärna,
Röd af gin och whisky-rus,
Togos kyssar utan krus.

Mera whisky! redan hängde
En kamrat en ann i kragen
Och i knuten honom slängde —
Mera whisky! nappatagen
Blefvo hårdare i salen,
Men de vana tärnor trådde,
Blott af bullret mera yra,
Fräcka danser nu på balen,
Och ej något mer förmådde
Vilda hopens orgier styra:
Under stampningar och rop
Tömdes whisky stop på stop.

Då gick dörren upp — en man
Trädde högrest in i salen
Och med sorg i ögat han
Skådade den vilda balen.
Men der roptes snart: hvem der?
Icke en af oss du är,
Dansa ut förutan krus!
Här få endast finnar rus!

Men med lugn han trädde fram,
Såg på raset allvarsam —
Redan några händer togo
I hans kappa, men de drogo
Snabbt sig åter bort: derunder —
Hvadan dessa onda funder
Midt i glädjen — en kaftan!
Säkert sänd af sjelfva fan!

Nu han tog till orda, sade
Trygg, såsom en äkta finne:
„Säkert stör jag nu de glade,
Dem jag stoja ser härinne —
Ledsamt kanske att jag släcker
Nöjets flamma ut för eder,
När jag i er skara träder
Och min hand åt eder räcker.

Tom är likväl ej min hand,
Sen, den bär från hemmets strand
Månget bud och här åt eder
Nu på bordet ut jag breder
Bref med lack, så svart som rödt,
Månget redan länge nött
Under väntan att få bära
Helsningar från edra kära.“

Glas och stop man från sig slängde
Och kring presten tätt sig trängde.
Tyst med ens i salen blef,
Girigt ifrån bordet ref
En och hvar åt sig sitt bref —
Och i månget öga skymdes
Whisky-glansen innan kort
Af en fuktig dimma bort,
Som ej mer derinne rymdes,
Men hur än man kvar den höll,
Droppvis ned för kinden föll.

Nu en gosse, yngst af alla,
Under snyftningar och tårar
Man om prestens hals såg falla:
„Här har jag bland druckna dårar
Spillt min lycka och min själ,
Sjelf en lastens sålda träl —
O, och se, derhemma har
Alla dagar mor och far
Och de fromma syskons skara
Bedit Gud att mot all fara
Mig åt dem han må bevara!“

Presten teg, lät gossen snyfta,
Men att upp sitt öga lyfta
Mod ej mera någon har.
Tyst och vördnadsfull sig vågar
Sist den äldste fram och frågar —
Darrande i anletsdragen —
Hvilken tid på morgondagen
Sjömanskyrkan öppen var:
„Pastor, när ni oss vill kalla,
Nog vi skola komma alla,
Bedjande att Gud må skydda
Hemmets torfva, hemmets hydda!“

Och de gingo tyst sin väg,
Mången med rätt tunga steg —
Whisky säkert dock ej var
Dertill enda skälet —; kvar
Presten stod till sista man.
Fridens man! och ensam han
Hade här förutan prut
Drifvit druckna skaran ut!

Ensam ej! i denna stund
Finland stod i hans förbund —
Och den makt han med sig tog,
Hemmets makt, han kände nog.

Fångens julnatt.

Han föres åter till sin dystra cell
Från häktets kyrka; — det är julekväll,
Och presten talat månget heligt ord
Om huru Frälsarn kom till fallen jord,
För fångarne han tolkat nådens lära,
Hur Kristus kom att syndarns boja bära.

Hur underbart det då i kyrkan var:
Väl hundra arme suto der, enhvar
Med brott belastad och med kedjor tunga;
Dock, vredens viggar ej emot dem ljunga,
Men genom hvalfvet ljuda höga orden
Om fröjd i himlen och om frid på jorden.

Den låga kyrkan högre syns dervid,
Från juleljusen strålar salig frid — —
Så sällsamt klingar kedjors rassel då!
Se, brottets söner upp i andakt stå
Och mäktig lofsång de till honom sända,
Som deras boja kan i frihet vända.

Men fången åter står i dyster cell
Med kedja fäst vid murens hårda häll;
Hans aftonvard är orörd än på bordet.
Han fått sin spis i dyra frälsningsordet;
Det ljuder ständigt åter för hans öra:
Skall han dess nådelöften våga höra?

Bort till hans barndom då hans tanke går,
Sitt lif han följer långsamt år för år:
Han mins så mången lycklig julekväll
Med Jesubarnet i sin moders tjäll,
Han mins sitt hjertas första, dolda strider
Och sedan fallets, brottens, fasans tider.

En bön han ber, en kort, men ångerfull,
Hans hufvud tyngs för tusen tankars skull,
Som storma på, tills dammen sist de spränga
Och fram i heta tåreflöden tränga —
Men sömnen kom och genom fönstrets galler
Från himlen ljus på fångens drömmar faller.

I drömmen skådar han sin moders bild,
Förlåtande och kärleksfull och mild,
Som då han felat i sin barndoms dar,
Men allvarsam tillika; — nu hon tar
Hans hand . . . . . Hans bröst sig börjar våldsamt
häfva:
Ack, kunde om en gång sitt lif han lefva!

Nu hör han hennes röst; som fordom, än
Hon talar om de fallnes trogne vän,
Han bönen ser ur hennes varma öga
Igenom tårar gå till himlar höga —
I ångest och i ånger han sig vrider
Och ropar högt; och ohörd ej han lider!

Försvunnen är hans moders bild; — der står
Så klar och strålande i hennes spår
En ljus gestalt, som ser på fången ned;
Han nalkas, lyfter mildt på bojans ked
Och pekar så på hålet i sin sida:
„För *dina* synder kom jag hit att lida!“

Och fången vaknar, kan ej sofva mer,
Till lif han vaknar, och sin cell han ser
Så ljus ännu; i hjertat bibelorden,
De glömda, spira upp som säd ur jorden.
Åt fången skänkes julens högsta gåfva;
I bojor fri, sin Gud han höres lofva!

Ben Hassan.

Och Murad talar; vida omkring man hör hans röst:
„Ben Hassan fallit; själen har flytt från hjeltens bröst;
I dödsminuten stridde han än för Islams tro,
Hos hulda houris derför i dag han finner ro.

„De kristna hundar bitit för djupt uti hans barm,
Han låg bland lik, då slutadt var redan stridens larm;
En kristen kom och böjde sig ned, der kämpen låg;
Ett kors så rödt på fiendens arm Ben Hassan såg.

„Du korsets man, hvad vill du med mig och med
mitt sår?
Allah il Allah, menniskan spår, men Gud blott
rår.
Ej jag skall öka fångarnes tal, om Han ej vill,
Ben Hassan hviskar; stolt i hans blick det flam-
mar till.

„Sin kraft han samlar; dolken han tyst ur gördeln
drar,
I hundens hjerta snabb som en blixt dess klinga
far:
Bland lik och dödar korset du än mig visat har,
Allah il Allah, mäktig är Gud och hämnd han tar.

„Så sagdt, Ben Hassan rosslade matt; hans dödsminut
Kom hastigt nu, men leende stolt han slocknar ut.
Så följe, vänner, alla som han det helga bud,
Att mer än lifvet akta vi må vår tro och Gud!“

Så talar Murad; hänryckt hans trupp den hör derpå
Och ögon flamma, hjertan i glöd allt högre slå:
„Vi ständigt följe, bröder, i kamp det helga bud,
Att mer än lifvet akta vi må vår tro och Gud!“

På ljungbacken.

På backen morgon tida gick kvarnens vinge ren
Och solen öfver ljungen så gladeligen sken.

Men högst på kvarnens trappa den unge drängen stod
Och bort han öfver ljungen nu såg med lustigt mod.

Han såg hur hjertevännen bland röda blommor gick
Med kind i glöd och kärlek, fast gömd, i nedsänkt blick.

Kring röda ljungen lekte små fjärlar himmelsblå . . . . .
Så lekte hennes tankar om kärleks fröjd också.

Så glad hon gick bland ljungen och band en krans så skön,
Åt hjertevännen band hon en krans, så röd och grön.

Med glöd på kind och kärlek, fast gömd, i nedsänkt blick,
Allt närmare mot kvarnen den unga tärna gick.

„Guds frid, min vackra flicka, på denna sköna dag;
Gladt skiner sol och kvarnen gör raska, flinka slag!“

„Guds frid! Så vacker ljungen jag fann i solens glans
Och derför af dess blommor åt dig jag band en krans.“

„Och om du hemtar blommor ditt hela lif åt mig,
Försann, så vill jag mala båd' mjöl och gull åt dig!“

„Och vill du mala mjölet ditt hela lif åt mig,
Så vill jag baka brödet, min hjertevän, åt dig!“

„Och vill du brödet baka, försann, i lust och nöd
Vi skola troget dela vårt dageliga bröd!“

Bysmedens frieri.

Och smeden han kommer och bugar sej,
Till herrskapsjungfrun han talar:
„Säj, vill du ti' stugan följa mej
Från nådi' herrskape's salar?

„Ja' skulle dej villa ti' hustru ha'!
Så länge ja' haft dej i hågen,
Så säj då om mej du till man vill ta'
Å vara din friar' bevågen?

No' kan du ha blifvi' van ti' att gå
Å städa i stora gemaker
Å fägna ditt öga å hjerta också
Med kostliga, dyrbara saker.

Kanske ska' du sakna också för en tid
Den herrskaps-maten, den rara, —
Å kanske de' kostar ditt hjerta en strid
Att mer inte jumfru få vara.

„Att tjena hos herrskap ä' någo' ändå
Och att uti sta'n kunna vistas,
Men få sej en man ä' ett nöje också,
För hvilke' mång' anna' må mistas.

„Tror inte du de'? sitt ege' att ha,
Hur' lite' de' än månde vara,
Den saken ä', kära du, också så bra,
Så kom då å följ me' mej bara!

„Ja' ska' bli så öm å så präktiger man,
Vår lycka ja' säkert ska' smida
Så bra som nånsin en smed de' kan;
Hva' de' arbete' undan ska' lida!

Å om du int' älskar mej riktigt ännu,
Så ska' du de' lära me' tiden:
En nyckel till hjerta' ja' smider, du,
Å snart ä' i låse' den vriden.

„Du ronnar, Johanna, din kinn ä' så varm,
Då jerne' ä varmt, må man smida,
Så svara nu genas å kom ti' min arm,
Ej länger en stunn vill ja' bida!"

Så talade smeden. Johanna var tyst,
Men i hjertat hon någonting kände:
Hon sad' ej ett ord, icke kny eller knyst,
Men en låga i bröstet sig tände.

Och kärlekens gud stod med bälgen i hand,
På elden så häftigt han flåste,
Och lågan slog upp i allt starkare brand,
Ju mera med ifver han blåste.

Och kärlekens gud tog en slägga i hast
Och smidde i jungfruligt sinne:
Tick tack och tack tick! ej ro och ej rast!
Han smidde och bulta' derinne.

Så sad' hon till slut och på smeden hon såg:
„Ej herrskapsmaten, den rara,
Ej salarna mera stå mig i håg,
Och mer vill ej jungfru jag vara!

„Nog vill jag bli din, jag känner det ren,
Mitt hjerta så underligt svider.
En smed kan jag älska, en smed allen,
Ty ren i mitt hjerta han smider!“

Elnas dufvor.

I mina tankars verld en dag
Så lycklig jag
En flock af dufvor gömde.
Vid deras lek
Och glada smek
Så säll och lugn jag drömde;
Och dag och natt
Min bästa skatt
Då voro mina hvita dufvor.

Då såg jag dig.
Från stora värf
Med panna djerf
Och snille i
Din blick, så fri,
Kom du till mig;

Och innan rätt
Jag viste det,
Jag fullt åt dig mig hade gett,
Och innan jag
Det anat, — sände du en dag
En falk bland mina hvita dufvor.

I mina tankars verld så stor
Han syntes mig, der fritt han for
På vingars par
I ether klar . . . .
Mitt öga med fröjd
Mot svindlande höjd
Då följde de vida ringar,
Han skar med starka vingar
I vetandets rymder alla! . . .
O, jag viste ej då,
Hvad jag nu fått förstå:
Han höjde sig blott för att snart
Med blixtens fart
Ur molnen falla
På mina glömda, hvita dufvor.

Så tog han en,
Så åter en, —
Jag lät honom fritt dem taga!
Det blef min fröjd
Allt högre emot den blåa höjd
Hvar gång se honom draga.
Förtrollad jag var af hans vingeslag,
Jag följde med undran dem natt och dag,
Tills, der i sitt blod hon låg,
Den sista jag såg
Af mina tankars hvita dufvor! . . .

Der sväfvar falken ensam kvar
På snabt och mäktigt vingepar
I den vida rymd
Och höjer sig allt, tills min blick blir skymd
Och ej mer kan honom följa.
Men hur vida rymden är tom och kall
Kan mer för mig jag ej dölja;
Och mitt lugn är slut, min fröjd är all,
Ty aldrig mer
I lifvet ser
Jag mina glada hvita dufvor!

Och jag slungar mitt ve
Mot den stund, jag fick se
Dig, stolte, som sände din falk i min själ!
Ej åter kan du honom taga,
Der måste han evigt jaga.
Mitt hjerteblod blir hans dryck förväl! . . . .
O ja, han gerna det dricka må,
Blott jag kunde återfå
Mina barnatankars hvita dufvor!

Blott den blir mörk.

Du dystre vän, se blomman der,
Se hur hon blomstrar skön och skär;
O, vet du hur
Den blomman så kan blomstra?

Mot himlen upp sin blick hon slår,
Af solens strålar färg hon får
Och lif och ljus
Af deras lif hon dricker.

Blott den, som skygg för himlens ljus
Ser ned mot jordens stoft och grus,
Blott den blir mörk,
Blott den blir mörk och dyster.

I högre rymder.

(Norge).

Jag vill dit opp
På bergets topp!
De höga fjell mig trycka ner —
Allt mer och mer
Betryckt och svag
Och ringa jag
I dalens djup mig finner!
På fjellets hjessa blott
Jag andas lätt och godt
Och själen vidgas, stolt och fri,
Och harmoni
Och styrka återvinner.

*

* *

Mitt mål jag hunnit och jag står
Häruppe glad — —
Flyg ut min blick och flyg åstad,
Så långt din synkrets når!
Jag lemnat jorden och ej mer
Dess äflan och dess grus jag ser,
Blott fjellens hjessor rund kring mig
I solglans bada sig;
Och sky på sky
Mångskiftande och lätt ses fly
Långt under mina fötter hän
Och med sin färgprakt skilja mig,
Du jordkvalm, ifrån dig!

Hur sval och ren
Är luften här!
Det himlens rena ether är,
Jag andas får! — — —
Dock, hur min blick kring fjellen går,
Der djerft de resa opp
I herlig täflan med hvarann
Sin stolta topp
Med kronor utaf skyars gull,

Ju mer jag ser,
Jag endast kan
Af vördnad full
Mig böja ner
O Gud, för Dig!
Ack, Herre, här
Än mer, än der
I dalens djup, Du låter mig
Förstå hur liten inför Dig,
Hur ringa dock jag är!

Men Du är stor och Du har makt,
Ditt lof jag hör från trakt till trakt,
Så vildt som dina skyar gå —
Och mer ej ringa eller svag
Jag känner mig, o Gud, då jag
Dig i min ande fatta kan,
Du, alla verldars styresman,
Då upp till Dig min suck kan nå
Och jag förnimmer inom mig
En helig flägt af Dig!

Hymn.

O Gud, din allmakt jag skådar
I dalens minsta blomma,
I fjellen, som klyfva himmelens sky!
Din storhet hör jag, o Herre,
I skogens sus och i bäckens sorl,
I åskans dån mig nalkas
Ditt Majestät!

Se, vittne bär om din vishet
Den minsta mask i stoftet
Och tusende strålande verldars glans!
Slägte på slägte förgår,
Men genom seklernas töcken
Skymtar, o Gud, din styrande hand!
Din vishet, din godhet och makt
Verldarne fyller,
Din kärlek jag ser
I lif och död!

Djupt Du mig böjer, o Gud!
Mig fyll med din bäfvan,
Fyll med din kärlek mitt hjerta,
Att när min ande
Viker från stoftet, jag då
Skådar ditt anlet!

Den döende.

O jag vet att jag snart skall få
Salig, salig i himlen stå
Invid Guds tron, den klara!
Der, o, der uti himmelshöjd
Skall ej mer någon jordisk fröjd
Och jordisk plåga vara:
Ansigte emot ansigte
Får min Herre och Gud jag se,
Der sin eviga vishets makt
Och sin herlighets fulla prakt
Skall Han mig uppenbara!

Synden, som med sitt mörka tvång
Tryckt mitt hjerta min lefnad lång,
Der skall den helt försvinna!
Hvad jag längtat jag der skall nå,
Lön för allt hvad jag lidit få
Och nåd i Kristus vinna.
Död, som smyger dig till min barm,
O, du är blott en vän, så varm!
Se, med dig till mitt hem jag far,
Genom dig får jag snart nog svar
På lifvets gåtor finna!

Allt, ack allt hvad jag eger här
Aldrig säkert och visst det är,
Allt kan här jag ju mista.
Allt det varmaste kan bli kallt,
Trohet, vänskap och kärlek, allt
Kan som bubblan brista.
Sällhet aldrig jag här kan få,
Intet kan jag förlita på!
Allt, ack allt, som nu lofvar mig
Frid och tröst på min lefnads stig,
Kan svika på det sista!

Evig kärlek hos Gud blott fins,
Evig sällhet i Gud blott vins,
Upp till Gud vill jag fara!
Han har lidit och dött för mig,
Till min frälsning han offrat sig,
Hos Honom vill jag vara!
O, hur sällt att från smärtor fri
Der, ja der i all evighet bli
Och på saliga englars vis
Evigt sjunga hans lof och pris
Vid Hans tron, den klara!

Går jag bort, du min moder kär,
Gråt ej, gråt ej, jag är ju der —
Gråten ej syskon kära!
Herren vet nog den rätta tid,
Vet när hjertat dess sanna frid
Och ro Han vill beskära,
Vet när färdigt till skörd det är,
När det tro och förtröstan bär;
O, jag brinner af längtan varm!
Död, som smyger dig i min barm,
Kom, att till Gud mig bära!

Vid lilla Frids död.

Bort ifrån oss har du gått, du ljufliga, älskliga lilla,
Bort till en sällare verld, bort till ett ljusare lif.
Tom står din vagga och tom är famnen i hvilken du hvilat,
Ack, huru mången gång, vyssad af moderlig hand;
Fader och syskon nu stå med saknad och se hur du slumrar,
Kall och förbleknad, men ljuf, ljuf såsom alltid du var.
Minnena vexla alltjemt för vår syn och fukta vårt öga,
Ljufliga, älskliga blott, väcka de saknad dess mer!

Ty som en stråle af sol, en lifvande, värmande stråle,
Svärmade du omkring oss, jollrade, lekte och log!
Nu är du borta, men dock ej bittert vi sörje och klage,
Moder, o gråt icke mer, strålen har gått till sitt hem!
Ren som en stråle hon var, blott sänd för en stund att oss glädja,
Oss, som i gruset bo, sjelf ej af gruset berörd!
Aldrig har mörkret ännu sin skugga kastat på henne,
Förr än i dödens natt stilla hon slocknade bort —
Slocknade icke ändock, nej, smög blott till solen deruppe,
Lyser i strålarnes krans, salig i himmelens frid.
Endast en helsning från den hon var och hon vände tillbaka,
Kär för oss alla, men dock kärare ännu för Gud.

Det, som till stoftet är född, må kräla och dröja i stoftet,
Det, som till himmelen hör, himmelen fordrar igen.
Sörje vi derföre ej, men rikte vårt öga dit uppåt:
Här hade väntat blott strid, der är blott lycka och Frid!

Farväl till mitt barndomshem.

Farväl, farväl min barndoms sköna lunder,
I, nejder för min ungdoms första fröjd,
Der först jag skådat har naturens under,
Med själen djupt för skaparns storhet böjd!

Du vackra krans af skogar, evigt gröna,
Kring hemmets kulle du din fägring slår!
Du är en krans af minnen, trogna sköna,
Ifrån min barndoms och min ungdoms vår!

Hur ofta har jag ej i morgonstunden,
Då hjertat och naturen vaknat nyss,
I silfverfåror delat blanka sunden,
Dem solens stråle gaf sin morgonkyss!

Och sköna holme, du med dina ekar
Och dina lindar och din glädje all,
Der jag bland blomstren lekt så många lekar,
Du evigt i mitt hjerta grönska skall!

Du väna rönn, som sköna dofter skickat
Så ofta i min lilla kammar in,
Som blomstersnöig på mig vänligt blickat,
Dig kallar än jag barnsligt vännen min;

Du skådat mina drömmar, du har talat
Ibland med mig i nattens tystnad än;
Mitt hjertas första sorger du hugsvalat,
Farväl, min susningsrika, gröna vän!

Ifrån din krona mången fågels tunga
Högt driller slog i sommarns morgon glad.
Af er, o lunder, har jag lärt att sjunga
Och med er gåfva går jag nu åstad.

Skall den mitt hjertas ungdom väl bevara,
Att, när mig Gud er låter återse,
Jag då, som nu, skall lika lycklig vara
Och kan med er min lofsång Honom ge!

Vårsöndag.

Till **.

På berget luften är ren och klar;
Dess flägt all smärta, all sorg förtar,
Till hjertats djup skall dess svalka gå!
Så kom, du kära, till berget då!

Kom, sätt dig neder vid klippans rand
Och skåda vida kring sjö och strand!
Vid klockans maning till aftonsång
Till kyrkan folket nu styr sin gång.

Men vidt som himlen vårt tempel är
Och sjelf Gud Fader predikar der
I solens stråle, i vindens sus,
I lärkans kvitter, i bäckens brus!

O se, hur solen så underbar
På himlen skiner, så hög, så klar,
Så herlig lyser de strålars krans
Och rymden skimrar i ljus och glans.

En blick från Herran, så mild och varm,
Ger lif i vaknande jordens barm,
Och bäckar flyta, der drifvan låg,
Och spegla solen i silfvervåg.

Ditt öga fuktas, din känslas tår,
Den klara, rena, jag nog förstår;
O, vinter smälter och vår igen
Dig gästar, länge betryckta vän!

Och ej du gråter af sorg och kval,
Du tåras ljuft såsom berg och dal; —
Jag vet att snart i de bäckars spår
En verld af doftande blommor står!

Hör orgelns toner med mäktigt brus
I rymden blandas med vindens sus;
En flägt af Gud genom alltet går.
Mot skyn en jublande lärka slår.

Sommarkväll.

Hvilken frid i sommarkvällen
Sväfvar öfver haf och land,
Sjunkande från höga fjellen
Öfver fjärdens vackra strand!

Ej en fläkt och ej en susning,
Ej ett ljud mitt öra når
Och på fjärden ingen krusning
Öfver klara böljan går.

Men dess vatten stilla speglar
Furuskogen allvarsam
Och den purpursky, som seglar
Luftigt under hvalfvet fram.

All naturen synes njuta
Nu fördubbladt skön och säll.
Till dess hjerta vill jag luta
Mig den stilla sommarkväll.

O hur fridfullt öfver vågen
Aftonsol sitt skimmer strör!
Göken suckar, varm i hågen, —
Ekot af hans suck jag hör.

Fri från hvarje sorg och smärta,
Lätt och glad jag kring mig ser:
På din aftonbön, mitt hjerta,
All naturen eko ger!

Morgon i hafsbandet.

Blott kala klippor och der rundt omkring
Det fria, friska hafvets vida ring,
Belyst af sol, som nyss steg upp ur vågen!
Med vidgadt bröst naturens helsa här
Jag andas in i fulla drag och är
Så lätt till sinnes och så glad i hågen.

Välkommen nya, sköna sommardag
Att höja med din fröjd mitt hjertas slag,
Och ge en framtid nya, glada minnen!
Jag älskar er, i hafomflutna skär;
Till njutning full jag ingenstäds, som här,
Kan släppa lösa alla mina sinnen.

Flyg fritt, min blick, och sola dig i glans
Der himlen smälter hop med vågors krans!
Ej hindras här din väg mot himlaranden.
Njut fullt mitt öra! hvilken skön musik,
Förtrollande, på ändlös aning rik,
De lätta böljor hviska emot stranden!

Här är mig godt! i denna morgonstund
Med ingen bytte jag på jordens rund
Och ej ett slott ens ville jag begära
Emot den skötbåt, i hvars enkla famn
Jag ligger nu i denna lilla hamn
Och andas ångorna af bäck och tjära!

O morgonluft, visst du mig bringat har
En dryck befriande och underbar!
Mig tyckes att jag eger måsens vingar
Och höjer mig i rymden mer och mer,
Tills jordens skuggor jag ej mera ser
Och ekot af dess sorger tyst förklingar!

Dock, bor väl sorg på dessa fria skär? —
Se morgonglad och femtonårig der
En fiskarflicka springer ner mot stranden.
Hon muntert sjunger, och när mig hon ser,
En stund hon håller upp och konstlöst ger
Med gladt godmorgon mig den bruna handen.

Så börjar sången åter! — ton på ton
Likt lärkans drillar följer, medan hon
Går till sitt arbete vid blåa vågen.
Du ännu aldrig lemnat dessa skär
Och derför, barn, förstår jag hur du bär
Så idel himmel, haf och sång i hågen!

Ur sumpen drar hon aborre och id
Och sätter så sig ned; i ro och frid
Hon fjällar, rensar, sjunger, ler och drömmer.
Men uppå linnet, på den bara arm,
På kinden, rund och röd och ungdomsvarm,
Sitt ljusa skimmer morgonsolen tömmer.

Hon visar ut åt sjön — jag skådar dit;
Der höljas vågorna i fradga hvit,
Det skummar och det yr i fjärdens bölja:
En trupp af sälar håller der sin lek,
Der dansa de med stoj och glam och smek,
Än dyka upp, än ned sig skyndsamt dölja.

Så lustigt hoppa de i solens sken;
Der kryper upp på klippan en om en,
Der plaska andra om i ystra ringar.
Då skrattar hon så friskt och godt och gladt
Och skrattar åter, så att hennes skratt,
Det vida öfver strand och bölja klingar.

Du friska barnaskratt, jag en musik
Ej bättre vet än din, på oskuld rik!
Hvad lif du gifver taflan, som mig tjusar!
Der smyger morgondoft och morgonglans
Sig in i dina klara toners krans
Och böljeslag och vestanvind der brusar!

Men bäst hon skrattar, har hon slutat ren
Sitt arbete och, följd af solens sken,
Hon springer, munter som hon kom, från stranden;
Men se, åt mig likväl hon lemnat kvar
Hvad minst af allt hon nånsin anat har:
En morgonsång bland fiskefjäll på sanden!

Sommardag.

Solen har just gått opp,
Klockan är fyra slagen!
Munter till själ och kropp
Helsar jag dagen!
Nu i min lilla båt
Lemnar jag härden
Och ifrån torpet åt
Speglande fjärden
Går färden.

Dimman nu lättar just,
Skimrar i färger bruten;
Hejsan, hvad lif och lust
Väcks på minuten!
Se blott på idars tropp,
Se, hvilka tokar —
Vattnet af deras hopp
Kring mina krokar
Ju kokar!

Här invid vassens rand
Knipor och änder snattra
Och der på holmens strand
Trastarna skvattra;
Truten, så frank och fri —
Intet betvingar
Frihetens son — uti
Rymden sig svingar
I ringar!

Bland mina bragder här
Helsan emot mig strömmar,
Sinnet försjunket är
Snart uti drömmar —
Strömoln på himlen gå,
Holmar så sköna
Speglas i hafvets blå;
Albuskar gröna
Dem kröna.

Mår jag ej som en prins
Här i min lätta julle?
Om något bättre fins
Undra jag skulle!
Här är det friskt och godt
Dagen till ända; —
Månn' med mitt vida slott
Täflar kanhända
Ett enda!

Blir det för varmt till slut,
Jag ifrån båten hoppar,
Plask! i det våta ut,
Der jag mig doppar —
Aborrar, från er ring
Fiskaren vike!
Muntert jag simmar kring
I edert rike
En like!

Med min cigarr i mun
Sitter jag sen och torkar
Och för en måltids-stund
Flaskan uppkorkar:
Fiskar, som fångats just,
Här mot mig blinka
Och till min högsta lust
Smörgås och skinka
Mig vinka!

Så på en strand invid
Bordet i hast jag dukar,
Der jag i allsköns frid
Fägnaden slukar;
Sedan på klippan tar
Jag min siesta;
Der jag den funnit har
Bli af de flesta
Den bästa.

Bädden kan tyckas hård,
Ljuft dock jag domnar
Och uti englars vård
Säkert jag somnar — —
Plötsligt jag väcks ändå!
Sömnen det lyckte,
Då jag helt häftigt på
Flötet mitt tyckte
Det ryckte.

Så till den sena kväll
Svärmar jag kring på fjärden,
Styr till mitt trefna tjäll
Ändtligen färden:
Solen sin purpurglans
Kastar på landen
Och öfver vågors krans,
Sköljande sanden
På stranden!

Skärgårdens tös jag hör
Glädtig och ung i hågen,
Medan hon åran rör,
Sjunga på vågen —
Vexlande syner gå
In i mitt sinne,
Skola än länge stå
Friskt för mitt minne
Derinne!

Skyarnas rosensken
Bleknar och domnar;
Sången i fjerran ren
Sakta bortsomnar;
Men jag står länge kvar:
Sommar i norden,
Like till dina dar
Sedd är ej vorden
På jorden!

I morgonens rosenskimmer.

I morgonens rosenskimmer,
Då solen har vaknat nyss
Och hela naturen glöder
Ännu af dess morgonkyss,
I björken sin ensliga visa,
Så lockande, underbar,
En fogel sjunger till vännen,
Han lemnat i söder kvar.

O, sången helt plötsligt tystnar;
Den ilande vinge styr
Så snabb mot en punkt, som fjerran
I morgonens purpur gryr . . . .
Du sälla, du lyckliga fogel,
Din snabbhet jag väl förstår!
Mitt ensamma, längtande hjerta
I varma vågor går . . . .

Mitt ensamma, längtande hjerta
I varma vågor går . . . .
Och fogelparet i björken
Förenade driller slår
I morgonens rosenskimmer,
Då solen har vaknat nyss
Och hela naturen glöder
Ännu af dess morgonkyss.

Elnas sång till hafvet.

Jag älskar dig haf! så ofta jag satt
Och drömde vid stranden så dag som natt.

Den vän, som jag alltid hållit så kär,
Din like, du vexlande haf, han är . . . .

Jag älskat dig mest, då i hvila din våg
Så klar och så blank som en spegel låg:

Då var det min fröjd att få blicka dit in
Och se hur du speglade bilden min!

Jag älskat dig haf, när du skimrande låg
Med dansande stjernor på vattrad våg;

Och in i mitt hjerta din glädje då gick
Och varm blef min själ och ljus min blick!

Jag älskat dig bäfvande, när du en gång
Vildt rasade ut under stormens sång!

Jag älskat dig än, när i skum och i brus
Du bräckt hvarje stråle af himlens ljus!

Jag älskat dig, fastän förgäfves min bild
Jag darrande sökte i bölja vild!

Och skulle en gång du mig föra i kvaf —
Jag älskar dig dock, oroliga haf!

Neckrosen och musslan.

En gång gick en yngling fram längs stranden,
Utmed loppet af den klara bäcken,
Och till bäckens vågor så han talte:
Nu af dina skatter vill jag välja
Mig ock en, att lifvets dag förljufva;
Och en neckros i den ena handen
Tog han, i sin andra hand en mussla.
Länge ej han valde, snart han tjusad
Blomman tog och kastade på sanden
Med förakt den gråa, fula musslan.

Några dar förgått och blomman redan
Var förvissnad, utan doft och fägring.

Då han åter gick längs bäckens stränder:
Der låg kvar på stranden gråa musslan,
Men ur öppnadt skal så herlig lyste
Klar och dyr och skön en äkta perla.

Furan.

På mon en fura vexer upp;
Der står hon frisk och ung,
Fastän kring henne mossa blott
Du ser och torftig ljung.
I sina ådror suger hon
Ur mon dess sträfva saft,
Men denna för till hennes barm
En tyst, förborgad kraft.

Väl mindre smärt är hennes stam,
Än lundens fagra björk,
Och hennes barr är styf och hård
Och hennes klädnad mörk;
I hennes krona bygger väl
Ej muntre sångarn bo,
Att drilla bort en sommarstund
Om kärlek och om tro.

Men hon står lugn och glad ändå
Och grönskande i frid.
När höst och vinter nalkas sen
Med köld och stormars strid,
Och björken, bäfvande i sorg,
Fält af sin sköna skrud,
Med diamanter i sitt hår
Står hon, lik lycklig brud.

Du lundens björk, du fagra mö,
Du barn af sol och vår,
Du flygtig sångarskaras vän,
Hur snart din fröjd förgår!
Bland köld och snö står furan grön
I vinternatten kvar
Och skådar säll hvad skönast fins:
En himmel, stjerneklar!

Georginen.

Drottning på blommornas bal, i tusen brokiga färger
Prunkar och prålar du grann; hvar är din doft och din själ?
Dock, den behöfves ju ej; så mången på menskornas baler
Firas som drottning också, fast hon förlorat sin själ.
Mot toiletternas prakt och sättet att föra sig ståtligt
Ingenting gäller ju der hjertats blygsamma doft.

Eternellen.

Länge din fägring består, men stel och kall är din skönhet —
Bristande känsla och lif hafva bevarat den väl.

Två blommor.

Caltha.

Grann, fastän långt ifrån skön, du vida lyser kring ängen,
Lyser och samlar också flugornas svärmar kring dig!

Daggkåpan.

Liten och ringa du är, men en tår i ditt sköte du gömmer;
Herligt den bryter i sig himmelens strålande sol!

Nattviolen.

Skönast du sprider din doft i nätternas ensliga
stillhet . . .
Hvarför doftar du då? ingen du gläder
dermed!

Ingen? när allt uppå jord har slumrat, då
vakar dock Herran,
Honom offrar du då tyst hvad skönast
du har!

Blå Convolvel.

Menniskolif man dig nämnt och deri du lifvet väl liknar
Att så förgänglig du är, blommar ju endast en dag;
Menniskolif man dig nämnt! — men är dock i allt du dess like,
Blommar det fridfullt och gladt, leende blomma, som du?
Nej, blott sällan! — ock du så full af frid oss ej syntes,
Om icke himmelens färg speglades af i din kalk!

Gräset.

Ringa, föraktadt du är, som foder betraktas du endast;
Plockar väl någon ditt strå, gömmande dig vid sitt bröst?
Ingen har sjungit ditt lof, och när man om blommorna talar,
Glömmer en hvar att ock du likväl är en ibland dem.
Dock, det ej kommer dig vid, du „hvardagsmenskornas“ like, —
Obeaktad som de, spirar du, grönskar och dör.
Tänker väl någon uppå att du och dina kamrater,
Hvart vi än skåda oss kring, gifva åt ängen dess drägt,

Gifva åt henne den färg, som utan att trötta vårt öga
Låter det hvila i ro, njutande stilla och lugnt?
Blommorna fägna min blick, der fram de skimra bland gräsen —
Egde de er ej som fond, miste de halfva sin prakt!
Derför föraktade gräs, du „hvardags-menskornas“ like,
Vill jag dig sjunga min sång, tacksam att du finnes till!
O, om man ville en gång dig närmare äfven betrakta,
Lupen för ögat, och så noga studera ditt lif,
Häpnande att i ditt strå så herliga under af skönhet
Döljas, man prisade då dig och den Gud, som dig gjort!

Linnéan.

Stilla du doftar, fördold i allvarliga granarnas skugga,
Rodnad så blyg och så fin glöder på skäraste kind —
Tyst i din ljufliga doft du gömmer, du älskliga blomma,
Skönast den poesi, Skaparen skänkt åt vår jord;
Ack, då jag skådar på dig, då din vällukt jag andas, den rena,
Sjunga jag kan icke mer öfriga blommornas lof;
Stilla blott njuta jag vill och gömma en bön i mitt hjerta:
Den att dess älskade vän alltid må blifva dig lik!

Åkerblommorna.

Ibland den gula säden
Små åkerblommor stå
Och se på bygdens tärnor
Med ögon, troget blå.

Men skördetiden nalkas
Och blommans lif är kort —
Som ogräs snart hon kastas
Af skördemännen bort

Då kommer en bygdens tärna
Och blåa blomman ser
Och vid sitt älskande hjerta
Ett rum åt henne ger.

Och mina sånger likna
De åkerblommor små;
De se på bygdens tärnor
Med ögon, troget blå.

Må skördetiden nalkas,
Må deras lif bli kort,
Dem skördemännen gerna
Som ogräs kaste bort.

Jag vet att du upp dem plockar
Och gömmer vid ditt bröst!
Och vid ett älskande hjerta
Dem hotar ingen höst!

Barndomsvännen.

Brunlockiga vackra flicka,
Du bygdernas täcka vän,
Låt mig i ditt öga blicka
Som i barnsliga tider än!
Låt mig vid din sida dröja!
Hvad, om ock en kyss jag stjäl,
Då ingen det här kan röja,
Så förlåter du mig väl!

Du barn utaf skog och lunder,
Du barn utaf landets frid,
Säg, mins du de sälla stunder
I den flyktade barndomstid?
Du svärmiska, bruna öga,
Jag ser att du mins dem nog:
Ej glömskans vintrar snöga
På hvad blom i våren slog!

Hur mycket har mig ej svikit,
Som lifvet mig lofvade då!
Har ditt barnsliga hjerta vikit
Ifrån lekkamraten också?
Du smältande, bruna öga,
Jag vet, du mig älskar nog;
Ej glömskans vintrar snöga
På hvad blom i våren slog!

Brunlockiga vackra flicka,
Du bygdernas täcka vän,
Så låt mig då fritt få blicka
Såsom förr i ditt öga än!
Låt mig vid din sida dröja
Och om ock en kyss jag stjäl,
Då ingen det här kan röja,
Så förlåter du mig väl!

En majdag lik du är.

En majdag lik du är, du unga vän,
Då knapt ett moln ses skymma himmelen,
Men solen lyser mild i varma strålar;
När hvarje sorgens sky, som nalkas, far
Så hastigt som den kom, och lika klar
Igen din glädjes sol i gull all verlden målar!

En majdag lik du är, då ur sin knopp
Det unga lifvet just har vaknat opp
Och jublar herligt vidt kring höjd och dalar,
Då tusen lärkor kvittra i det blå,
Då aningsfulla dofter mot oss slå
Och tufvans sippa blygt om vaknad känsla talar.

En majdag! ack, jag åtrår sol och vår,
Och nu så nära, nära dem jag står —
O, skall du neka mig att våren njuta?
O nej, o nej, du smyger nog dig in,
Du ljufva majdag, också i mitt sinn'
Och för din kyss skall vinterns mörka välde sluta!

Det började våras.

Det började våras — jag mins det nog,
Det blef så varmt i mitt hjerta
Och allt så ljufligt emot mig log,
Så fritt från sorger och smärta!

O ja, huru varmt det var! — men allt
Nu tycks mig så annorlunda,
Allt synes mig nu så grått och kallt —
Jag frågar hvad tid skall stunda?

Dock, synes mig våren ibland också
Förgången, då dagen är kulen,
Så ser jag dock blommorna väntande stå
På sol ifrån himmel mulen.

Och jag, jag vill göra också, som de,
Och stilla till freds mig gifva;
Mig himmelen en gång sol skall ge,
Som töcknena bort skall drifva!

Min rosenknopp.

Jag vet en liten rosenknopp,
En liten rosenknopp,
Som just i solens strålar
Sin krona vecklar opp;
Du späda, lilla rosenknopp,
Hur skönt, hur ljuft du rodnar
Af glädje och af hopp!

Ja, lifvet ler i soligt ljus,
I stilla, vårligt ljus
Mot dig, du väna främling
För lifvets storm och brus,
Och ingen flägt har nalkats
Din kalk med stoft och grus.

Nej skär och ren ännu du står,
Så ljuf, så vän du står
Och drömmer tyst och stilla
I lifvets första vår;
Än ingen frost förblekt dig
Och ingen bitter tår.

Ack, skall du alltid drömma så,
Ack, alltid drömma så!
Skall ingen oskär anda
Din späda krona nå,
Skall frosten och skall tåren
Förbi dig evigt gå?

Ack, eller skall af storm och brus,
Af vilda stormars brus
Hvar lycklig dröm förblekas
I lifvets strid och rus
Och kalla vindar kasta
Dig sist bland stoft och grus?

Hur ville jag ej rädda dig,
Ej evigt skydda dig,
Dig vid mitt bröst bevara
Med kärlek innerlig!
Men ack, blott stoft och stormar
Du funne ock hos mig . . . .

Så kan jag blott till Herren be,
Till Gud allsmäktig be
Att Han må dig beskydda
Och med sitt solljus se
På dig, min späda rosenknopp,
Att evigt du må blomma
I Hans välsignelse!

I junikvällen.

Häggen doftar, göken sakta gal
Ljuft sitt kucku i den dunkla lunden;
Vestanvinden flägtar mild och sval
I den ljumma aftonstunden.

I den lugna vikens böljor ren
Dagens gyllne sol har gått till hvila:
Strimmor af ett rosigt silfversken
Öfver skog och dälder ila.

Ut jag vandrar i den gröna lund;
Dag och natt i stilla skymning blandas:
Ljuft är der i stilla aftonstund
Vårens milda vemod andas!

Der, af aftonvinden smekta, stå
Hvita sippor mellan trädens rötter,
Gyllne vifvor och violer blå
Fridfullt le vid mina fötter.

Skogens sångarskara slumrar ren
Tyst inunder ljusa azurpellen:
Ensam göken ifrån furans gren
Suckar än i junikvällen.

I mitt hjerta vexer underlig
Då en längtan och i suck sig smyger
Från mitt unga bröst och hän till dig
Öfver berg och sjöar flyger!

Löjliga flicka.

Löjliga flicka, du mig har frågat om ofta jag blandar
Mig i kamraternas larm och i de yrande lag.
Ofta, ja ofta jag der vid blanka pokalen har sutit,
Druckit och druckit igen, tills utaf druf-vornas eld
Och af ditt eldande minne, du hulda, ljufliga flicka,
Ljufligt berusad jag var, miste mitt lugn och min sans.

Vredgas du, flicka, förstår du då ej att derborta vid bålen
Ser jag blott dig och för dig höjer jag blott min pokal!
Der ingen annan förmår att bestrida ditt tjusande öga
All den makt, som dess blick har på min lyckliga själ.
Der från den purprade våg de saliga minnenas guddom
Dyker upp emot mig, ständigt ny till gestalt.

Hvad! du vredgas blott mer! *Så* vill icke längre jag se dig!
Bort med din vredgade blick, bort med din glöd ifrån kind!
Lyssna då till mitt försvar och döm mig ej förr än jag bigtat!
Kärlekens blickar och glöd vill jag blott skåda hos dig!

Älskade flicka, så hör! den bägare, hvarur jag druckit,
Druckit så mången gång, lycklig i känslornas lif,
Icke Backos den var, men Brages, sångernas bägar!
Vinet? — Hulda, du sjelf har ju dess perlor beredt!
Och kamraterna? — allt hvad af tankar och minnen jag egde
Jämte mitt hjerta de gladt tömde i botten din skål!

I rian.

Inne här i rian
Mellan halm och hö
Vill i lugn jag hvila
Med min lilla mö;
Ingen här oss finner,
Ingen ser oss här
Och vår vakt så säker
Vår förtrogna är.

Der på åkern går hon —
Fred och ro oss ger,
Binder blomsterkransar
Och förstulet ler:
Kanske kan hon ana
Att bland halm och strå
Ljufva, röda blommor
Plockas här också!

En liten visa.

En liten visa jag sjunga vill,
Vill lilla vännen väl lyss dertill?
Jag visan diktar om dej och mej,
Och vill du höra den visan, säj!

Hur, när vi blifvit ett par, vi två,
Jag sjunga vill hur vi då ska' få,
Hur hjertans trefligt vi då ska' ha,
Hur ingen alls kan ha lika bra!

Fast lilla hemmet helt enkelt är,
Så skall dock trefnaden trifvas der,
Ty gammal kärlek och gammal tro,
De äro „tomtarna“ i vårt bo.

De kära tomtar, de leka än
I ögats vrå hos min lilla vän,
Än gömma de sig i löjen små,
Som ljuft i krusor kring läppen gå.

Än dig de föra emot min barm
Och kring din midja de slå min arm,
I hjertat hviskande månget ord
Om verklig lycka uppå vår jord.

Med dem i huset helt säkert vi
Ej kunna annat än sälla bli;
Vid allt vårt arbet till hjelp de stå
Och duka bordet för oss också.

Ja, när vi vakna, så komma de
Och strax så hjertligt emot oss le,
Och när från dagen till kojs vi gå,
De följa muntert med oss också.

Och inga „räfvar“ uti vårt hem
Sig smyga få, nej, långt bort med dem!
Ej lemna tomtarna dem i ro;
De vilja ensamma hos oss bo!

Jag på mitt knä lilla vännen ser;
Du sitter der såsom nu och ler
Och kring min hals slår du lätt din arm
Och blickar på mig så skälmsk och varm.

Väl något äldre du är än nu — —
Men så är lagen för lifvet ju!
Och hvad gör det, fastän år för år
Ock ungdomsblomningen tyst förgår!

Fast vi bli äldre hvarenda dag,
Ej följa tomtarna samma lag;
När evigt de lika unga bli,
Då kunna trygga vi åldras, vi!

Och när vi åldrats en gång till slut
Och lifvets bägare druckit ut,
Vår tro och kärlek, de tomtar små,
Som englar sväfva ikring oss då!

Så slutar visan, min lilla vän!
Säg vill du gömma i hjertat den,
Som jag, och önska att den en gång
Må blifva mera än — blott en sång!

Flickans längtan.

Hvarför dröjer han så länge,
Hvarför kommer han ej ren!
Skog och ängar stå i väntan
Sommarsköna längesen!
Såg' han fjärd och vikar stråla
Nu i aftonsolens glans,
Såg' han änderna vid vassen
Och de muntra fiskars dans,
Der den ringlar vattenytan,
Hur han skulle fröjdas här! —
Ut på jagt och ut på fiske! —
Men i fjerran nejder är
Hjertevännen dyr och kär!

Hvarför dröjer han så länge
Borta i den stora stad!
Vifvor och konvaljer dofta,
Ekarna de späda blad
Veckla ut i sommarvärmen,
Sippan blommar väl ej mer,
Men i stället blyg violen
Gömd vid samma tufva ler,
Hägg och rönnar vällukt andas,
Hvar är vännen dyr och kär?
Fulla utaf längtan dofta
Lundar, ängar, strand och skär,
Ack, men vännen är ej här!

Hvarför dröjer han derborta,
Fröjd dock borde finnas här!
Fink och siska träget kvittra —
Aldrig slutar vår konsert:
Göken suckar, trasten sjunger
Än sin silfverklara ton,
När de andra gått till hvila
Tysta i de varma bon!

Hörde han blott trastens längtan,
Ej han dröjde längre der,
Hörde han hur all naturen
Väntan sin i toner klär,
Snart hos mig han vore här!

Hvarför dröjer han så länge,
Hvarför kommer han ej ren!
Skog och ängar stå i väntan
Sommarsköna längesen;
Fjärden glänser, ängen doftar,
Skogen sjunger drill på drill
Och mitt eget lilla hjerta
Klappar stundom häftigt till — — —
Ville han dock en gång komma,
Vore han dock en gång här,
Dubbelt skönt det skulle blifva
Då med hjertevännen kär
Ibland vikar, strand och skär!

Kom!

Kom, göm ditt hjerta vid mitt igen
Och låt oss i stillhet drömma;
Ja, låt oss lyckliga vän vid vän
All jordens sorg förglömma!

Kom, älskade, slut dig intill mitt bröst:
Snart åter vi skilda vandra:
Nu låtom oss hemta mod och tröst
För kommande dag hos hvarandra.

Kom, låtom oss öppet bikta här
Vårt hjertas innersta tankar —
Och sen der den eviga lyckan är
Gemensamt kasta vårt ankar!

Kom, älskade, kom, oss ingen ser
Och kan vår glädje förtycka:
Blott Gud välsignande skådar ner
På trogen kärleks lycka!

Då är du skönast.

Visst är du vacker, då de bruna lockar
Kring pannan leka i sitt yra sjelfsvåld,
Då kinden rodnar varm af lefnadsglädje
Och skälmen blickar fram ur ögats strålar
Och rosenläppen sig i vågor krusar
Och jollrar kysstäck under lätta löjen.

Visst är du vacker, då du tyst, allvarlig
Från lifvets skämt till lifvets allvar vänder
Och, forskande uti ditt eget inre,
Din kamp mot hjertats dolda villor strider;
Visst är du vacker, ack, när sorgens allvar
Sig öfver pannan mildt och stilla lägrar!

Visst är du vacker, då det ädla nöjet,
Då sångens och musikens makt dig tjusa
Och då ditt öga strålar för det sköna,
För allt det stora, dig i lifvet möter;
Visst är du vacker, när ditt hjerta klappar,
Af konstens, idealets makter fängsladt!

Visst är du vacker, då i skog och dalar
I fri natur du stilla går och drömmer,
Med all dess sabbatsro uti ditt sinne;
Visst är du vacker, när naturens skönhet
Du andas i din själ, och strand och fjärdar
Sig spegla i ditt ögas varma skimmer!

Visst är du vacker, du min egen Lily!
Men så, som jag, ännu ej någon skådat
Hur skön du är — och ingen skall det skåda!
För mig, mig ensam är din högsta skönhet!
Och den är min lycksalighet i lifvet,
Min rikedom i alla ödets skiften!

Hur skön du är, kan sjelf du icke ana,
Hur skön, när du invid mitt hjerta hvilar,
Och hänförd af din kärleks ljufva känsla
Mot mig slår upp ditt ögas sällhetsgrufva,
Der allt hvad djupast döljes i ditt inre
Du ger åt mig och säger: *så* jag älskar!

O, denna bild af dig jag aldrig glömmer, —
I drömmen möter den mig, ack, så ofta! —
Då hvart ditt anletsdrag emot mig strålar,
Hängifvet, varmt, uppriktigt och förtroligt!
Då är du skönast — hvad du innerst gömmer,
Ditt väsens engel, då dig genomskimrar!

Gå till din älsklings hjerta.

Gå till din älsklings hjerta,
Der har du det så godt och varmt!
Blef lifvet äfven mörkt och armt
Och fullt af sorg och smärta,
Gå till din älsklings hjerta,
Der är dock godt och varmt!

Han skall dig nog beskärma —
Så göm dig trygg invid hans barm!
Med kärlek öm, med kärlek varm
Vill han dig trofast värma,
Han skall dig nog beskärma,
Så göm dig vid hans barm!

Då andra vänner svika
Och bryta löften, bryta tro,
Skall dock hos honom kärlek bo
I alla skiften lika,
Fast andra vänner svika
Och bryta ed och tro!

I alla lifvets öden
Mot honom derför trogen var
Och ljust och godt du alltid har
Då in i mörka döden!
I alla lifvets öden
Blott lika trogen var!

Hvar dag min vän, allt vackrare.

Hvar dag, min vän, allt vackrare
Du för mitt öga står —
Men hvadan detta kommer
Jag icke rätt förstår:
Månn' derföre, att ständigt
Med kärlek mer och mer
För hvarje dag mitt öga
På dig, du kära, ser?
Säg, eller är det för att du
Mig älskar mer och mer
Och för att kärleken åt dig
Allt högre fägring ger?

Min sångmö.

Hans sånggudinnas lof och pris
Hos en poet jag läste nyss;
Han kvad på vanligt skaldevis
Om hennes himlaburna kyss,
Hur till hans väsens djup den trängt
Och sångens lif i hjertat sänkt;
Han sjöng hur himmelskt hög hon var,
På sina lockars svarta natt
Ett stjernediadem hon bar,
Der på sin tron så skön hon satt
I zobelbrämad mantel blå,

Och huru han fick salig stå
Vid hennes sida, lyssnande
Till hennes visdoms ljufva röst,
Hur han i hennes blick fick se
Och vid den heligt huldas bröst
Hur, fri från alla bojors tvång,
Han sjunga fick sin känslas sång!

En liten sångmö har ock jag —
Fast en gudinna ej hon är —
Men i sin enkelhets behag
Är hon mig lika dyr och kär;
Skall jag till hennes pris en gång
Ej våga höja upp min sång!

Kom, kärlek, kom med mig och sjung,
Hur hon är flärdlös, täck och vän,
Hur glädtigt fri, hur frisk och ung
Och älskogsljuf och oskuldsren,
Hur utan himmelsk höghets prakt
Hon fängslar hjertat dock med makt;

Ej något diadem hon bär,
Ej zobelbrämad mantel blå,
Men i sin enkla drägt hon är
Mig mångfaldt kärare ändå;
Ej herskar hon på herlig tron,
Men hvart jag önskar, kommer hon!
Nu sitter hon som allrabäst
Invid min sida, öm och varm,
Och med sitt öga på mig fäst
Hon hvilar lutad mot min arm!

Mot ingen hög gudinna jag
Min sångmö bytte ens en dag!
Ty si, min sångmö icke är
En fantasi, ej blott en dröm,
Som tronar ibland molnen der, —
O nej, en kvinna, ren och öm,
En blomma, vaknad nyss ur knopp,
Som leende mot mig ser opp!

Och fastän icke hennes kyss
Är himlaburen, såsom den,
Om hvilkens makt jag läste nyss,
Så har den trängt och tränger än
Med lika makt i hjertat ner
Och sångens lif åt själen ger!

Så sjung, mitt glada hjerta sjung,
Sjung fritt om henne, som så vän,
Så glädtigt fri, så frisk och ung,
Så älskogsljuf och oskuldsren,
Din egen lilla sångmö är,
Dig mer än hvar gudinna kär!

Må i dag i all vår glädje heligt
högtids-allvar bo.

Säg mig, ljufva, hvarför kommer
Du till mig, så säll i dag,
Hvarför slår ditt unga hjerta
Nu så glada, fulla slag,
Säg mig, hvarför ur ditt öga
Ler din själ mot mig så varm,
Ack, och hvarför sakta trycker
Du mig, kära till din barm?

O jag vet, hur midt i glädjen
Dock högtidligt allvar bor —
Nu vi fira minnes-dagen,
Af den dag, du tro mig svor,
Då för himlens Gud vi båda
Heligt svuro evig tro, —
Derför måste midt i glädjen
Heligt högtids-allvar bo.

Ack, men glädje varmt dock klappar
Nu i våra hjertans slag
Och ur våra ögon strålar
Själens lycka denna dag:
Tusen minnen för oss skämta,
Strålande i kärleks glans,
Tusen aningar, så ljufva,
Binda oss sin rosenkrans.

Ser du, det är vår der ute —
Och vår kärlek än har vår!
Snart dock herlig all naturen
I sin sommarfägring står!
Var då viss, vår kärlek följa
Skall naturens sköna lag,
Ej förvissna, ack, men blomma
Skönt i sommarprakt en dag!

Derför glädje i vårt hjerta,
Lycklig glädje jubla må, —
Troget, som de flydda åren,
Skall vår kärlek än bestå,
Varmare den blott skall blifva,
Som den blifvit hvarje dag,
Och blott mera trofast skall den
Höja våra hjertans slag.

Dock, i dag en bön vi höja
Må till himlens Gud också,
Han, som hörde våra eder,
Trofast än oss skydda må!
Han beskydda må vår kärlek,
Han bekräfta må vår tro! —
Må i dag i all vår glädje
Heligt högtids-allvar bo!

En sommarmorgon.

Hör, foglarna der i lunden
Locka oss ut till sig!
Så herlig är morgonstunden,
Säg vill du ej följa mig?
Solen helt nyss
Der öfver skogens topp
Stigit i strålglans opp,
Helsande med en kyss
Höjd och dal,
Lundarnes björk och strändernas al
Och gröna ängars
Blomma och knopp.

Se, vaknad är sommarnatten,
Sommarens ljusa natt!
Och vidt öfver fjärdens vatten
Strör solen sin silfverskatt!
Vinden helt lätt
Krusar de böljor blå . . .
Låt oss till stranden gå,
Dig i min julle sätt!
Sol och vår
Stråla och le i ungdomens år;
All deras lycka
Njute vi då!

På böljorna lätt vi ila,
Gunga och sjunga gladt —
På holmen derborta hvila
Jag vill med mitt hjertas skatt!

Lindar och ek
Skänka oss skugga der,
Skogarnas dufva lär
Der oss sin ljufva lek,
Der vi få,
Störda af ingen, yppa, vi två,
Allt hvad vårt hjerta
Inom sig bär.

Hör, foglarnas sånger tona,
Fulla af harmoni,
Och hör ifrån lindens krona
Konserten af broms och bi!
Muntert och gladt
Skaror förutan tal
Sträfva i skog och dal,
Samlande skatt på skatt . . . .
Hvart du ser,
Arbetet mot dig jublar och ler
Från tidig morgon
Till afton sval.

Så må då uti vårt sinne
Sommarens fröjd bli kvar
Och skimre den luft derinne
I fjerran stundande dar!
Dufvornas lek
Ej vi förgäta må,
Må för vårt minne stå,
Fliten i lind och ek!
Fogelns lik,
Ljude vår sång, så ödmjuk och rik!
Nog famnar himlen
Troget oss då!

Innehåll:

	Sid.
Det omöjliga	3
Vårsång	5
Ungdomslust	8
Hafvet	11
Skål för damerna	14
Finska flickor	18
Vid Franzéns hundraåriga minnesfest	22
Vid Elias Fries' graf	27
Bönhörelsen	30
Den döde veteranen	31
Marmorbilden	33
En julnatt	36
Clair-obscur	44
I Hull	50
Fångens julnatt	57
Ben Hassan	60
På ljungbacken	64
Bysmedens frieri	67
Elnas dufvor	71
Blott den blir mörk	75
I högre rymder	76
Hymn	79
Den döende	81
Vid lilla Frids död	84
Farväl till mitt barndomshem	87
Vårsöndag	90
Sommarkväll	93
Morgon i hafsbandet	95
Sommardag	100
I morgonens rosenskimmer	107
Elnas sång till hafvet	109
Neckrosen och musslan	111
Furan	113
Georginen	116
Eternellen	117
Två blommor	118
Nattviolen	119
Blå convolvel	120
Gräset	121

	Sid.		Sid.
Linnéan	123	Flickans längtan	147
Åkerblommorna	124	Kom	150
Barndomsvännen	126	Då är du skönast	152
En majdag lik du är	129	Gå till din älsklings hjerta	155
Det började våras	131	Hvar dag min vän allt vackrare	157
Min rosenknopp	133	Min sångmö	158
I junikvällen	136	Må i dag i all vår glädje heligt högtids-allvar bo	162
Löjliga flicka	138	En sommarmorgon	166
I rian	141		
En liten visa	143		

Rättelser.

Pag. 77 rad 7 uppifrån står rund, läs rundt.
„ 78 „ 8 nedifrån „ vildt, „ vidt.
„ 82 „ 5 uppifrån „ lön, „ tröst.

6000193728
Göteborgs universitetsbibliotek